

Vec C-116/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

28. február 2020

Vnútroštátny súd:

Curtea de Apel Timișoara

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

6. február 2020

Odvolaťka:

S. C. Avio Lucos SRL

Odporkyne:

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean
Dolj

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) – Aparat
Central

Predmet konania vo veci samej

Odvolanie proti rozsudku Tribunalul Dolj (Vyšší súd Dolj, Rumunsko) z 25. februára 2019, ktorým bola zamietnutá žaloba o neplatnosť zápisnice, ktorou Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean Dolj (Poľnohospodárska platobná a intervenčná agentúra, Rumunsko; ďalej len: „APIA“ – Krajské stredisko Dolj) určila voči odvolateľke pohľadávku štátu v súlade s článkom 73 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 796/2004

Predmet a právny základ prejudiciálnej otázky

Podľa článku 267 ZFEÚ Curtea de Apel Timișoara (Odvolací súd Temešvár, Rumunsko) žiada o výklad článku 2 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009 a o určenie zlučiteľnosti niektorých vnútroštátnych ustanovení s právom Únie, najmä s nariadením č. 73/2009 a nariadením Rady (ES) č. 1122/2009 z 30. novembra 2009, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 73/2009

Prejudiciálne otázky

1. Bráni právo [Únie] uplatniteľné na finančnú podporu na poľnohospodársky rok 2014 – najmä nariadenie (ES) č. 73/2009 a nariadenie č. 1122/2009 – tomu, aby na účely získania finančnej podpory v súvislosti s režimom na plochu vnútroštátne právo zaviedlo povinnosť preukázať užívacie právo k tejto ploche pozemku?
2. V rozsahu, v akom vyššie uvedené právo [Únie] nebráni vnútroštátnej právnej úprave uvedenej v prvej otázke, bráni právo [Únie] (vrátane zásady proporcionality) – najmä v prípade, ak prijímateľ odôvodnil právo využívať poľnohospodársku plochu predložením koncesnej zmluvy na pasienkovú plochu (zmluva, na základe ktorej žiadateľ získal právo využívať pasienok za poplatok na vlastné nebezpečenstvo a zodpovednosť) – vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na platné uzavretie takejto koncesnej zmluvy ukladá podmienku, že budúci koncesionár je výlučne chovateľom alebo vlastníkom zvierat?
3. Zodpovedá definícii poľnohospodárskej činnosti podľa článku 2 nariadenia (ES) č. 73/2009 činnosť prijímateľa režimu podpory na plochu, ktorý – po uzavretí koncesnej zmluvy na pasienok na účely získania práva na využívanie takejto plochy a platobného nároku v poľnohospodárskom roku 2014 – následne uzavrie zmluvu o spolupráci s chovateľmi zvierat, ktorá umožňuje bezplatné užívanie poskytnutého pozemku na pastvu zvierat, pričom prijímateľ si uchová užívacie právo k pozemku, ale sa zaväzuje, že nebude brániť pastve a vykoná vyčistenie pasienku?

4. Bráni právo [Únie] takému výkladu vnútroštátnej právnej úpravy, ako je článok 431 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku – týkajúci sa právnej sily rozhodnutej veci právoplatného súdneho rozhodnutia, podľa ktorého právoplatné súdne rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté o neprípustnosti žiadosti o platbu z dôvodu nedodržania podmienky stanovenej vnútroštátnym právom a týkajúcej sa oprávnenosti titulu využívania alebo užívania pozemku, pre ktorý sa žiada o režim podpory na plochu v poľnohospodárskom roku 2014 (v rámci sporu, v ktorom sa žiadalo zrušenie rozhodnutia o uplatnení viacročných sankcií) – ktorý bráni preskúmať zlučiteľnosť tejto vnútroštátnej požiadavky s právom [Únie] uplatniteľným na poľnohospodársky rok 2014 v novom spore, v ktorom sa skúma zákonnosť rozhodnutia o vymáhaní neoprávnených platieb žiadateľovi na ten istý poľnohospodársky rok 2014, pričom rozhodnutie vychádza z rovnakého skutkového stavu a vnútroštátnych predpisov, ktoré boli predmetom skúmania v skoršom právoplatnom súdnom rozhodnutí?

Uvedené predpisy práva Únie

Článok 2 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1782/2003; odôvodnenie 61 a článok 71 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)

Článok 80 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009 z 19. januára 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1782/2003

Uvedené vnútroštátne ustanovenia

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 125/2006 pentru aprobarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare, care se acordă în agricultură începând cu anul 2007, și pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 1.043 din 29 decembrie 2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 139/2007, cu modificările și completările ulterioare (mimoriadne nariadenie vlády č. 125/2006 o schválení režimov priamych platieb a doplnkových vnútroštátnych priamych platieb udelených od roku 2007 pre poľnohospodárstvo a o zmene článku 2 zákona č. 36/1991 o poľnohospodárskych spoločenstvách a iných formách združenia v oblasti poľnohospodárstva, zverejnené v Úradnom vestníku Rumunska, časť I,

č. 1043 z 29. decembra 2006, schválené so zmenami a doplneniami zákonom č. 139/2007, v znení neskorších predpisov), článok 7 ods. 1 písm. f), podľa ktorého:

„1. Na to, aby mohla byť poskytnutá v rámci režimu jednotnej platby na plochu platba, žiadatelia musia byť zapísaní v Registrul fermierilor (register poľnohospodárov), ktorý spravuje poľnohospodárska platobná a intervenčná agentúra, musia predložiť žiadosť o platbu v stanovenej lehote a spĺňať nasledujúce všeobecné podmienky:

...

f) predloženie dokladov preukazujúcich oprávnenosť užívania pôdy, pre ktorú bola podaná žiadosť“;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, publicată în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 267 din 13 mai 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014 (mimoriadne nariadenie vlády č. 34/2013 o organizácii, úprave a využívaní trvalých pasienkov a o zmene a doplnení zákona o vlastníctve pôdy č. 18/1991, zverejnené v Úradnom vestníku Rumunska, časť I, č. 267 z 13. mája 2013, schválené so zmenami a doplneniami zákonom č. 86/2014), článok 2 písm. d), podľa ktorého:

„Na účely tohto mimoriadneho nariadenia [vlády] sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

d) užívateľ pasienkov a lúk – chovateľ, fyzická alebo právnická osoba zapísaná v Registrul național al exploataților (Národný register užívateľov, ďalej: ‚RNE‘) vykonávajúca osobitné poľnohospodárske činnosti kategórie užívania pasienkov a lúk v súlade so štatistickou klasifikáciou ekonomických činností v Európskej únii pre rastlinnú a živočíšnu výrobu, majúca zákonné právo užívania k poľnohospodárskej ploche a využívajúca pasienky na pasenie zvierat vo svojom vlastníctve alebo kosenie najmenej raz ročne“;

Codul de procedură civilă aprobat prin Legea nr. 134/2010 (Občiansky súdny poriadok prijatý zákonom č. 134/2010), článok 431 ods. 2, podľa ktorého:

„Každý z účastníkov konania sa môže odvolávať na skorší rozsudok vydaný v inom spore, ak súvisí s riešením prejednávanej veci.“

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Odvolateľka, S. C. Avio Lucos SRL, ktorá je zapísaná v APIA – Krajské stredisko Dolj, podala jednotnú žiadosť o platbu na plochu za rok 2014 s celkovou plochou 341,70 ha. Na účely preukázania užívacieho práva k pozemku predložila koncesnú zmluvu uzavretú 28. januára 2013 s Consiliul Local al Comunei Podari (Obecné zastupiteľstvo obce Podari, Rumunsko) podľa mimoriadneho nariadenia vlády č. 34/2013, na základe ktorej získala koncesiu na plochu 341,70 ha, ktorá predstavuje pasienky v obci Podari v súkromnom vlastníctve územnej správnej jednotky.
- 2 Podľa koncesnej zmluvy S. C. Avio Lucos SRL má právo na vlastné nebezpečenstvo a vlastnú zodpovednosť priamo užívať vec získanú v rámci koncesie, má právo užívať a zbierať plody vecí, ktorá je predmetom koncesie, podľa ich povahy a v súlade s cieľmi stanovenými v koncesnej zmluve. Je povinná zabezpečiť jej využívanie prostredníctvom pastvy a nesmie udeliť subkoncesiu na pozemok alebo prenajať pozemok, ktorý je predmetom koncesie.
- 3 Po uzavretí koncesnej zmluvy S. C. Avio Lucos SRL uzavrela 30. januára 2013 zmluvu o podielníctve so štyrmi fyzickými osobami, ktoré vlastnia hospodárske zvieratá.
- 4 Podľa tejto zmluvy sa zmluvné strany združujú, aby prostredníctvom pastvy spoločne užívali obecné pasienky s rozlohou 341,70 ha v súkromnom vlastníctve obce Podari, ako sú vymedzené v koncesnej zmluve. Skutočné užívanie sa vykoná tak, že zmluvní partneri, fyzické osoby, poskytnú spoločnosti S. C. Avio Lucos SRL hospodárske zvieratá (kravy, ovce, kozy, atď.) vo svojom vlastníctve v počte kusov uvedenom v zmluve, aby sa nepretržite pásli na vyššie uvedených pozemkoch. Poskytnutie zvierat nie je podmienené prevodom vlastníckeho práva k zvieratám na spoločnosť S. C. Avio Lucos SRL a fyzické osoby zostávajú ich zákonnými vlastníkmi.
- 5 S. C. Avio Lucos SRL zasa poskytne pre voľnú, stálu a bezpodmienečnú pastvu obecné pasienky s rozlohou 341,70 ha, pričom prístup na pasienok je voľný, trvalý a nepodlieha žiadnej platbe ani inej výhode ako protiplnenie. Spoločnosť tiež každoročne vykoná na vlastné náklady vyčistenie pasienku, vyklčovanie jedovatých rastlín, ako aj odstránenie prebytočnej vody z pôdy a zabezpečí optimálne podmienky na sanáciu pasienka.
- 6 Následne po predložení žiadosti agentúra APIA – Krajské stredisko Dolj poskytla na plochu s rozlohou 341,70 ha celkovú finančnú podporu na hospodársky rok 2014 vo výške 529 340,24 RON. Po tom, ako odvolateľka inkasovala túto čiastku, agentúra APIA – Krajské stredisko Dolj opätovne posúdila žiadosti o podporu a zistila, že odvolateľka v čase uzavretia koncesnej zmluvy nemala oprávnenie udeliť koncesiu na pasienky vo verejnom alebo súkromnom vlastníctve obcí, keďže nebola chovateľom zvierat, ako to vyplýva zo zmluvy o podielníctve. APIA – Krajské stredisko Dolj preto prijala:

- a) **rozhodnutie z 28. decembra 2015**, ktorým uložila odvolateľke sankcie vo výške 555 729,59 RON podľa článku 58 ods. 3 nariadenia ES č. 1122/2009 z dôvodu nadhodnotenia plôch, pre ktoré požiadala o finančnú podporu týkajúcu sa režimov jednotnej platby na plochu a agroenvironmentálnych platieb, počas viacerých rokov.
- b) **zápisnicu z 31. januára 2017**, ktorá je v tejto veci napadnutá a ktorou bola určená voči odvolateľke pohľadávka štátu vo výške 529 340,24 RON na základe článku 73 ods. 1 nariadenia ES č. 96/2004 v konsolidovanom znení.
- 7 Odvolateľka spochybnila zápisnicu z 31. januára 2017 na Tribunalul Dolj (Vyšší súd Dolj, Rumunsko), ktorý 12. decembra 2017 žalobu zamietol. Curtea de Apel Craiova (Odvolací súd Craiova, Rumunsko) odvolaniu podanému proti tomuto rozsudku vyhovel a vec bola vrátená prvému uvedenému súdu na opätovné preskúmanie. Tribunalul Dolj (Vyšší súd Dolj) občianskoprávnym rozsudkom z 25. februára 2018 žalobu zamietol, pričom v podstate dospel k záveru, že spolu s jednotnou žiadosťou o platbu nebola predložená kópia dokladu o totožnosti poľnohospodárskeho podniku a že odvolateľka nepreukázala postavenie chovateľa zvierat ani skutočnosť, že pozemky užíva. Odvolateľka podala i proti tomuto občianskoprávnemu rozsudku odvolanie, vec bola zapísaná na Curtea de Apel Craiova (Odvolací súd Craiova) a následne bola postúpená na Curtea de Apel Timișoara (Odvolací súd Temešvár).

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 8 Odvolateľka v podstate navrhla odvolaciemu súdu, aby konštatoval, že rozsudok prvostupňového súdu je nezákonný a nedôvodný, a určil, že súd rozhodujúci vo veci samej: i) nestanovil, aké podmienky oprávnenosti neboli dodržané a akou právnou úpravou sa riadia tieto žiadosti; ii) nevykonal analýzu veci z hľadiska práva Európskej únie napriek výslovnému návrhu v tomto zmysle a iii) neposúdil podmienky oprávnenosti v súlade s definíciami stanovenými v nariadeniach Únie uvedených v spornom rozhodnutí, ale vo svetle niektorých pojmov vnútroštátneho práva, ktoré nie sú v súlade s právnou úpravou Únie.
- 9 V odvolaní boli tiež uvedené tvrdenia týkajúce sa: i) splnenia podmienok oprávnenosti určených judikatúrou Súdneho dvora vo veci C-375/08 (o prednosti zásady o skutočnom využívaní plochy), vo veci C-61/09 (o možnosti využívania plôch na základe atypickej zmluvy, ak využívaná plocha zachováva charakter plochy, na ktorú možno poskytnúť podporu), v spojených veciach C-333/15 a C-334/15 (o neexistencii podmienky oprávnenosti spočívajúcej v tom, že žiadateľ sa zaoberá chovom zvierat, pričom tento rozsudok v skutočnosti vymedzil podmienky oprávnenosti) a v pravidlách Únie (článok 2 nariadenia č. 73/2009), ktoré obsahujú definície pojmov dôležitých pre vyriešenie sporu, ako aj ii) nesúladu vnútroštátnych ustanovení s ustanoveniami obsiahnutými v nástrojoch Európskej únie.

- 10 Odporkyňa okrem iného uplatnila prekážku právoplatne rozhodnutej veci vzhľadom na rozsudok Curtea de Apel Craiova (Odvolací súd Craiova) z 29. októbra 2018, ktorým bolo zamietnuté odvolanie odvolateľky proti rozsudku Tribunalul Dolj (Vyšší súd Dolj) z 24. apríla 2018, ktorým sa zamietla žaloba o neplatnosť rozhodnutia APIA z 28. decembra 2015, ktoré prijala APIA – Krajské stredisko Dolj (rozhodnutie, na základe ktorého sa uložili viacročné sankcie odvolateľke). Curtea de Apel Craiova (Odvolací súd Craiova) rozhodol, že súd rozhodujúci vo veci sa správne domnieval, že S. C. Avio Lucos SRL nepreukázala oprávnenosť, ako sa výslovne ustanovuje v právnej úprave, keďže nie je chovateľom ani majiteľom zvierat evidovaných v RNE, nebola schopná preukázať užívanie a využívanie plochy a teda nadhodnotila údaje o pozemkoch.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 11 Vnútroštátny súd sa domnieva, že odpoveď Súdneho dvora na otázku, či právo Únie bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na účely získania finančnej podpory v súvislosti s režimom na plochu vyžaduje preukázanie práva na užívanie alebo využívanie plochy pôdy, je nevyhnutná. Vnútroštátny súd s odkazom na ďalší právny predpis, nariadenie (ES) č. 1254/1999, poznamenáva, že Súdny dvor rozhodol, že „právna úprava Spoločenstva a najmä nariadenie č. 1254/1999 nepodmieňuje vyhovie žiadosti o osobitné prémie na samčí hovädzí dobytok a náhradu za extenzifikáciu podmienkou predložiť platný právny titul oprávňujúci žiadateľa o pomoc využívať krmovínarske plochy tvoriace predmet tejto žiadosti. Napriek tomu právna úprava Spoločenstva nebráni tomu, aby vnútroštátna právna úprava členských štátov ukladala povinnosť predložiť takýto titul, avšak pod podmienkou, že sa dodržia ciele sledované právnou úpravou Spoločenstva a všeobecné zásady práva Spoločenstva, osobitne zásada proporcionality“ (rozsudok z 24. júna 2010, Pontini a i., C-375/08, bod 90).
- 12 Vnútroštátny súd sa okrem toho domnieva, že je potrebné určiť, či na účely poskytnutia koncesie na pasienkovú plochu je s právom Únie zlučiteľná požiadavka byť chovateľom alebo vlastníkom zvierat uložená prijímateľovi režimu podpory na plochu v situácii, keď odvolateľka spochybňuje zlučiteľnosť takejto požiadavky s právom Únie a odporkyňa neuviedla žiadnu právnu úpravu Únie, ktorá by to odôvodňovala.
- 13 Okrem toho v rámci odkazu na definíciu poľnohospodárskej činnosti podľa článku 2 nariadenia (ES) č. 73/2009 je potrebné určiť, či činnosť konkrétne vykonávaná odvolateľkou zodpovedá tejto definícii.
- 14 Napokon, pokiaľ ide o právnu silu rozhodnutej veci, na ktorú sa odporkyňa odvoláva, právna sila rozhodnutej veci zahŕňa v sebe zákaz rozhodnúť o návrhu, o ktorom už bolo rozhodnuté právoplatným súdnym rozhodnutím, ktoré je konečným rozhodnutím, o ktorom sa predpokladá, že je správne. Osoba teda nemôže podať žalobu viac ako raz a po vydaní konečného rozhodnutia v predmetnej veci akúkoľvek výhradu účastníka konania vo vzťahu

k právoplatnému rozsudku možno vyriešiť len podaním [mimoriadnych] opravných prostriedkov proti takto vydaným právoplatným rozsudkom, ale nie podaním obdobných návrhov na súd.

- 15 Curtea de Apel Timișoara (Odvolací súd Temešvár) zdôrazňuje, že dôvodnosť prekážky právoplatne rozhodnutej veci bude stanovená po odpovedi Súdneho dvora na už uvedené otázky, pričom vychádza z úvahy, že prípadná dôvodnosť prekážky právoplatne rozhodnutej veci, ktorej sa domáha odvolateľka, by viedla ku konštatovaniu, že pokiaľ ide o žiadosť o platby týkajúce sa režimov podpory na plochu, aspekty spojené s právnymi účinkami koncesnej zmluvy uzatvorenej odvolateľkou a dôsledkom neexistencie postavenia odvolateľky ako chovateľa zvierat už boli predmetom právoplatných súdnych rozhodnutí, pričom sa spresňuje, že v prejednávanej veci sa žiada zrušenie iného rozhodnutia prijatého pre poľnohospodársky rok 2014 než toho, ktoré bolo napadnuté vo veci, v ktorej Curtea de Apel Craiova (Odvolací súd Craiova) vydal právoplatné rozhodnutie.